

# MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér  
Félévre 3 K \* Egy évre 6 K

Megjelen  
minden vasárnap

## Téli napok.

A szép hosszú ős után bizvást várhatjuk a téli napok beköszöntését. A megbízhatatlan időjósok szerint kemény telünk lesz. És bár úgy lenne, mert a jó hosszú tél után jobban remélhetünk egy téli fagyok nélküli tavaszt, mely Magyarország szőlő- és gyümölcs-termelésének az utóbbi években jóformán végett vetett.

A mezőgazdasággal élő Magyarország a tél bekövetkeztével pihenőre tér. A munkaalkalmasság ugyszólván megszűnnek; a falukra ráül az unalom, sok helyt az inség is.

Ne nézzük közönnnyel a földmivelő nép tétlenségét, hanem sorsuk iránt való jó érzéssel segítsünk rajtuk. Segítsünk a telét gondnélkülibb tenni. Valóban kevés fáradozásunk lenne ezzel és mélyreható szociális áldás fakad a nyomában.

Kenyeret adhatunk a népnek, csak akarjuk.

De hogyan lehetséges, hogy a földmives nép télen is keresethez jusson? Hogy hogyan lehet, szeretnők a kérdéstevőt elvezetni azokba a háziipari termelő szövetkezetekbe, (van már belőlük az országban vagy száz és tavaly a mi községünkben is sikerrel működött) ahol a nép télen rendszeresen gazdasági háziiparral foglalkozik.

Minden helyen a háziiparnak azt a fajtáját végzik, amelynek nyersanyaga ingyen kéznél van.

Ahol erdő van, ott a fát szerszámnak faragják; ahol nád, káka, terem ott alkalmas szatyrokat, tyukkeltetőket, párszáritókat, gyékénytakarokat fonnak; ahol fűzfa terem, ott kötik a gyümölcsös kosarakat; ahol kukoricacsuhé van, ott a szakajtókat a kenyértartókat és egyéb ilyen, a háztartásban felhasználható tárgyakat kötnek.

Milliókra megy a cirokseprő háziipari feldolgozása, hiszen egész hajórakományokat küldünk Amerikába. Egyik bácskai termelő szövetkezet nyolcezer utazó kosarat szállított a múlt évben Argentínába, a hegyvidéki lakosságtól egy millió darab nyírfaseprőt vett a főváros; kórházak elmeorvosi intézetek, a magyar államvasut kitűnő és tömegmegrendelői ezeknek a háziipari tárgyakkal.

Meglepő, de bizonyos dolog, hogy ámbár mintegy százezer család foglalkozik hazánkban gazdasági háziiparral, — mégis a gyümölcskosarak nagy kontingensét Galiciából hozzuk be. Beigazolodott dolog, hogy egy szorgalmas földmivelő család télen át háziiparból megkeresett három koronát, de az egy korona átlagos kereset egészen bizonyos.

Aki a nép téli élését ismeri, az tudja csak igazán, hogy a napi egy korona valósággal népjóléti tényező és ennek téli keresetében nem csigázódik, nem senyved el a napszámos, nem adósodik le, nem kénytelen előleget szedni a nyári aratási részére, szóval meg van előzve és anyagi boldogulása előtt nincsen a terhes adósságok torlaszai.

Micsoda nagy dolog lenne, ha vármegyénk községeiben a gazdasági háziipar még nagyobb lendületet venne. Kétségbeesve nézzük az Amerikába való kiözönlést, melynek egyik nagyon erős faktora a téli nyomoruságtól való félelem.

Aki nyáron át arat és csépel és cukorrépat szed ősszel, annak ha télen egy kis háziipar van, jobb dolga van minálunk, mint a városi kishivataloknak. Különösen ha sikerül a maga fészkebe vonulni és ott ügyes felesége a gazdasági mellékhaszonvételek által gyarapítja a család évi jövedelmét.

## A népbiztosítás.

A biztosítási ügy minálunk meglehetősen arisztokratikus alapon fejlődött. A nyereszkesedésre berendezett intézmények, amelyek szivesebben vadásztak s vadásznak ma is a nagy falatok után, arra a legkevésbé sem gondoltak, hogy a biztosítás különféle módzataival járó előnyökben részesítsék az alsóbb társadalmi rétegeket is, a szegényebb népet, amely mostoha anyagi viszonyai folytán pedig mindenképpen rászorult arra, hogy néhanapján a hóna alá nyuljunk.

Szegény ember pl. minálunk nem köthetett semmiféle életbiztosítást, ebben a dologban ugyan nemcsak a biztosító intézetek voltak hibásak, hanem sok más egyéb körülmény is közre játszott arra, hogy a biztosítási üzletnek egy némelyik ága valósággal ismeretlen fogalom volt a nép előtt.

Az életbiztosítást ugyanis költséges és hosszadalmas orvosi vizsgálat előzi meg, s mostoha közegészségügyi viszonyaink mellett a falusi embernek nemcsak költséges városba való utazást kellett megkockáztatni, hanem egyben viselni az orvosi vizsgálat eléggé magas költségeit.

A falusi kisbirtokos vagy kétkézi napszámos nem biztosíthatott lánygyermekére részére hozományt, nem köthetett katonai szolgálat esetére biztosítást, nem, mert a biztosítás ezen módja drága és hosszadalmas volt.

A helyzet csak azóta javult, amióta a magyar gazdatársadalom megalkotta a maga altruisztikus alapon működő biztosító intézményét.

Ennek a társulatnak 12 évi fennállása alatt szinte példátlan sikere volt. Rövid egypár esztendő leforgása alatt 50000-nél több biztosító fél 100-nál több helyi fiókegyesületnél sorakozott a zászlaja alá. Ez a dolog azt bizonyítja, hogy a szegényebb néposztályok nem iróznak a biztosítástól, ha az olcsó és könnyen hozzáférhető.

Legutóbb tett ismét egy hatalmas lépést ez irányban a szövetkezet, amennyiben üzletkörébe felvette a hozomány-biztosítást.

Ebből a rövid ismertetésből is kitűnik, hogy a gazdatársadalmi szövetkezetének ez új üzletága kizárólag a szegényebb emberek érdekeit szolgálja. Méltányos dolog tehát hogy a kezdeményezésnek különösen azok csináljanak minél széle-

sebbkörben propagandát, akik a nép hivatott vezetőinek érzik magukat. Azt talán említeni is felesleges, hogy mit jelent egy szegényebb családra nézve a felszűnt leánygyermek kiházásítása s mit jelent az ifjú párra nézve is, ha házasi életüket az anyagi gondoktól mentesen, adósság nélkül, sőt mi több némi kis pénztökével kezdheti meg.

A művelt nyugaton az életbiztosítás különböző formái már eléggé népszerűek és sok tekintetben hozzájárultak ahhoz, hogy véletlen katasztrófák vagy más egyéb sorscsapások után egy-egy törekvő család ne induljon züllésnek.

A biztosítás a társadalmi megerősödésnek mindenhol bevált segédeszköze, szükséges tehát, hogy azt minálunk is ahol ugyancsak szükség van a társadalom megerősítésére minél inkább népszerűsítsük.

## Az eszmék körül.

Néhány évtizede már, hogy azok akik az emberszeretet magasabb szempontjából tekintik a világeseményeket, azok, akiket az abszolút emberszeretett vezérel a nagy emberiség nagy kulturproblemáinál — nemes haraggal fordulunk az ugynevezett mértékadó tényezők felé.

Korunk a nagy eszmék nagy forradalma. A modern szociológia annyi témát, annyi problémát vetett fölszínre, amelyek évszázadokra szolgálnak bő anyagul az untalan kutató emberi elmének. Mennyi ideál, mennyi cél lebeg előttünk... ezek — sajnos — még a mesze jövő távoli kódében kóvályognak, mint az izzó, egyetemes gáztömeg a régi ősidőben.

A világbéke az összes ideálok legnemesebb problémája. Legnemesebb, mert trónján büszkélkedő, avagy terhes arany koronáját fáradtan viselő királyt úgy érint, mint — éhezőt, kit koldus anya szült.

A tudós, ki sárgolyóknak legmagasabb pontján dacolva küzd a klimatikus támadások ellen s kutatva vizsgálja hatalmas lencsében keresztül a végtelen határokat, — fájdalmas mosollyal gondol embertársaira, akik szabad, vagy nem

**Elragadóan szép, divatos levélpapír-ujdonosságok!**

✓ A legkényesebb izlést is kielégítő különlegességek modern irodai szerekben ✓  
✓ Művészi kivitelű képes levelező-lapok, eredeti felvételek után, legolcsóbb áron ✓  
✓ Papírárak, gummibélyegzők, fényképészeti kellékek legnagyobb választékban ✓

**Horváth Antal papirkereskedőnél Mindszent**

szabad órákban kifent acéllal törnek egymásra közvetlen közelből, ha utasított parancsnokuk felsőbb parancsra irtó rohamra kényszeríti őket — vértengert varázsolván mesteri kézzel.

A tudósnak, ki szobájába zárkózva, megírja a nagy idők nagy művét, hasztalan tanítván, intvén benne embertársait, akik vakon s elvadult emberi szenvedélytől elragadtatva rohannak pusztító tűzbe, a süvítő golyók rettentő záporába és földet rengető srapnel dörgő, tombolva zugó zuhatagába... végtelen fájdalom, végtelen keserűség nyul szerető meleg szívében.

A kulturember torok szorulva figyelte a sajtót — a vén Európát fenyegető nemzeti háboru előestélyen. A tripoliszi háboru s azt ezt követő balkáni vérfürdő egész ideje alatt új esetek emelkedtek a beavatkozás lehetőségei, mint jobbrosszabb értékpapir árfolyama a hangos-lármás tőzsdén.

Nemzetközi, nagy világháboru fenyegette újra Európát, ezt a vén egetverő kinjában sokat szenvedett földanyát. Ugy látszik még meg nem lakolt, vagy nem lakolt eléggé a mult századok régi büneiért. Egyszer mégis csak el fog következni a leszámolás nagy és szomorú napja.

Az érdekek látszólag összhangoztak az európai koncerttel. Az a fényes megnyugvás csitítja aggódo szívüket, hogy csend ül a gyászos tereken, hogy talán a béke olajágát hozza felénk a gyorsröptű fehér galamb. De talán még föl sem száll a tengernyi vér ártatlan párája a magas felhők ködbe, már új veszedelmek, új háboruk sötétlő, gyászos felhői borulhatnak gyötört hazánkra.

Önkéntelenül is elénk ötlük a világbéke áldásos, édes eszméje. Könnyes szemmel, fájó lelkünkbe szorult keserűséggel gondolunk az új háboruk ezer veszedelmére, százazrek jajgatásaira, véreink legjavára, s az otthon szenvedő, aggódo milliókra. De ezek csak a nagy tömeg egyéni közvetlen fájdalmi! Ha számba vesszük még, hogy mennyi mérhetetlen fájdalmat, keserűséget okoznak azok az óriási károk, amelyek ijesztően szomorú állapotokat teremtenek a háboru után mindenfelé... kevés az egyetemes szótárában hemzsegeve heverő kefezés — azok gyászos ecsetelésére. Egy-egy háboru valószínű merénylet az általános kulturális haladás ellen. Sokat szenved a kultura közvetve és közvetlenül, — fizikai, erkölcsi károkban egyaránt.

Egy-egy háboru monumentumokat, művészi alkotásokat pusztít el, melyek fenségesen hirdetik az emberi zseniáltság diadalait.

Az erkölcsi kár mérhetetlen. Azok a nehéz milliárdok, amelyeket a háboruk nyelnek el, mennyi kulturális erkölcsi eredményt hozhatnának, — nemesebb dolgokra fordítván értékét?!...

A sok tudós, a sok bölcs elme tovább hirdeti a nagyszerű világbéke fenséges, nemes tételeit, mulnak az évtizedek de az eszme nem tör, nem talál utat a megvalósulásához...

Amíg fennen hirdetik az áldásos ígéket, a mértékadó körök, — korunk általános fegyverkezésére hivatkozva, nyugodtan és tovább végzik feladatukat. Királyok, cárok találkoznak s a teljes egyetértés szertartással testvéri csókot nyomonak egymás fejedelmi arcára... és titokban kipróbálják a Skoda, vagy Uchatius ágyuk s egyéb ravaszul megkonstruált gyilkos fegyverek akcióképességét, — az óhajtott világbéke hiveinek vallván magukat — elvileg.

Igen, igen a nyájban pusztító farkas leterítésére elegendő egy kétesövű puska. Embertársaink tömeges pusztítására a kultura zseniálisan megkonstruált, válogatott gyilkoló eszközöket produkált.

Addig pusztába hangzott szó minden szavunk, — míg a világbéke eszméje az egész emberiség hitvallásává nem magasztosul...

**Papirkereskedő tanulóknak**  
egy intelligens, jó fiu felvétetik  
Horváth Antal papírárusnál

## Olcsó élet Szegváron.

Ha manap két ember beszélni kezd, öt perc mulva kétségteienül rátér a drágaságra, visszakívánva a régi időt, amikor sokkal olcsóbb volt minden.

Alább közlünk néhány kivonatot egy régi hivatalos írásból, melynek címe a következő: 1813-dik esztendei böjt más hava 29-ik és következő napjaiban Szegvár helységében tartott tekintetes nemes Csongrád Vármegyének közgyűlése alkalmatosságával a céhbeli mesterek Kézi műveinek és munkáik ára szegődött cselédek, szolgák és napszamosok bére.

A vendégfogadókra nézve reguláris árszabály:

Egy portio leves, bármely féle legyen is 2 kr.

Tehénhus a hozzávalóval együtt 4 kr.

Egy portio bármily néven nevezendő főzelék 5 kr. detto betsinált-ide értvén a bőti eleséget is-8 kr., detto tészta étel 8 kr., rostélyos petsenye, avagy vesepecsenye 4 kr., detto sertés 8 kr.

Egy fertál csibe petsenye 8 kr.

Egy fertál liba petsenye vagy kátsa petsenye 8 kr. Egy portio pujska vagy borjúhus petsenye 12 kr.

Egy portio Sült halnak bár melly neme 12 kr.

Megjegyzés: Bár melly Petsenyéhez a fentebb kitétt taksák mellett salátát is kötelesek adni a kortszamosok.

Ha pedig egy társaságban többen esznek, ezen esetben 3 tál ételért fog fizetni minden személy 10 kr.-t.

Az esetre, ha a 3 tál ételen kívül pecsenye is adatik, 16 kr.

Hat tál ételért, ide nem értvén a bort és a kenyeret, 30 krt.

... De jó lenne az ilyen olcsó helyre ma — traktába menni.

## Uránia Mindszentben.

Amindszentiállami iskolák tanítótestülete a folyó tanévben is megkezdte a gazdasági és társadalmi felolvasásainak sorozatát. Tekintettel azonban, hogy az elmúlt felolvasási ciklusokban az érdeklődés sokszor lanyhult, a tanítótestület most egy igen életrevaló eszmével foglalkozik, amelynek létesítése után nemcsak fokozza az érdeklődést, hanem egy társadalmi központot is teremthet, melyben az intelligenciával karöltve, községünk ismeretekre és tudásra vágyó népének a nemes szórakozáson kívül nagy szolgálatot is tehet.

Mint halljuk, a tanítótestület már lépéseket is tett, hogy megalapítja a helyi Uránia-egyesületet és így alkalma lesz különben is érdekes előadásainak tárgyát szemléltetve, vetített képekkel illusztrálni.

Reméljük, hogy Mindszent község intelligenciája és értelmes, áldozatra kész polgárai ezen életrevaló s nagy jövőjű Uránia-egyesületet belépésükkel támogatni fogják, mely esetben ennek létesítése már csak napok kérdése lehet.

Hogy mily nagyszerű eredményt lehet elérni e téren, elég legyen rámutatnunk a hódmezővásárhelyi polgári iskolai tanítótestület kebelében Ajtay igazgató által alapított „Uránia“-egyesület működésére. Ott még hétköznapiokon is zsufolva van a nagy tornaterem intelligens hallgatósággal.

Tanítótestületünk dec. 2-iki gyűlésében részletesen fogja tárgyalni az egyesület megalakulásához szükséges teendőket és legott hozzálát a szervezkedéshez.

Meg kell említenünk, hogy ezen egyesülés nem akar versenyezni semmiféle vállalattal, mert ez nem mozi, hanem egy szerényebb körben mozgó ismeretterjesztő társaság lesz, melynek tulajdonképeni célja a felolvasások népszerűsítése. Ezen körben ugy a valláserkölcsei, mint a tudomány más ágaiból vett, de mindig aktuális élvezetes, hasznos és tanulságos dolgokat fog bemutatni.

Kötelességünk ezt olvasóinknak már most tudomására hozni, mert Szvoboda Ödön gazd. szaktanító és Weber József tanító — tanítótestületünk e két agilis, fiatal tagja — Hódmezővásárhelyen tanulmányozás céljából megjelentek s birják Ajtay igazgató ígérését, hogy tudásával s gyakorlott szervezőképességével támogatni fogja tanítótestületünket.

Hisszük, hogy tanítóink eme szép vállalkozását mindenki támogatni fogja. Mert a cél oly nemes, oly gyakorlati, hogy annak mielőbb való élérését mindenki csak kívánhatja, akinek a tudományok népszerű terjesztése érdekében van.

K. K.

A „MINDSZENTI LAP“  
☺ telefonszáma : 9. ☺

## HIREK

— **Negyven év a tanügy szolgálatában.** A közelmúlt napokban volt negyven éve, hogy Gelsy Péter igazgató-tanító a betűvetés oktatását községünkben megkezdte. Negyven év nagy idő, majdnem egy életkor. Észelt a hosszú négy évtizedet Gelsy Péter határt nem ismerő szorgalommal és munkakedvvel, jeles pedagógiai tehetségének teljes odaadásával, becsülettel egyhuzamban betöltötte az iskola falai között, nehéz idegölő munkában. Akik a tanító működését ismerik, jól tudják, hogy a kultura munkásai szép, de tövises pályájukon mily magasztos célt szolgálnak. Ők a nemzet közművelődésének előharcosai; ők ápolják, nevelik, nemesítik, oktatják — a sokszor bizony vadonban nőtt — kis csemetéket — sokszor és sokhelyt bizony eléggé szűkös anyagi viszonyok között. Mert a tanítói fizetés, még a mostani rendezett állapotában sem áll arányban, a teljesített munka értékével. Hát még akkor, amikor Gelsy Péter a kultura szolgálatába lépett!? Azért idézzük e tételt, mert Gelsy még a mostoha viszonyok között is derekasan megállta helyét. Nemcsak az iskolában, de társadalmi téren is. Szép családot nevelt, példás szülői gondossággal. Gyermekai szintén számottevő tényezői a társadalomnak. És mikor leszögezzük a tényt, hogy mindenképpen nemesen oldotta meg emberi hivatását és céltudatosan, önzetlenül elvégezte azt a munkát, amely egy emberöltő tevékenységének maximumát jelenti, jóleső érzéssel szoritunk kezét a jubilánssal és őszinte szívből üdvözölve kívánjuk, hogy további szorgalmas munkája is minél szebb gyümölcsöket teremjen a hazának! Itt emlíjük meg, hogy Gelsy Péter igazgató-tanítót több vidéki kartársa szívélyesen üdvözölte jubileuma alkalmából. Reméljük, hogy ugy községünk előljárósága, mint az állami iskolák tanítótestülete talál rá módot és alkalmat, hogy ezen nevezetes évforduló nyomtalanul ne tűnjön el az idők végtelenségében.

— **Ármentesítő társulati közgyűlés.** A Körös-Tisza-marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat f. évi december 10-én Hmvásárhelyen közgyűlést tart. A gyűlésnek sok fontos tárgya lesz, melyre az érdeklődők figyelmét felhívjuk.

— **A megyebizottsági tagok választása.** Szerdán volt a vármegyei törvényhatósági bizottságban megüresedett helyek választás utján való betöltése. Reggel 9 órakor vette kezdetét a szavazás az alispán által kijelölt helyeken és egyfolytában délután 4 óráig tartott. A választások eredménye a következő: Megválasztottak a mindszenti választókerületben: Basa József, Koncz Lajos, Keresztes Ferencz; a

a szegvári választókerületben: Vangel Gyula, Mikecz Ferencz. A csanyteleki választókerületben: Szluha Ödön, Simonfy Gentilis, Dósa Károly, Szakál Gergely. Az algyői választókerületben: Basa József, Piti István, Kisteleken: Bordás János, Végh Ferenc, Horgoson: Fehér István, Vass Imre, Fodor Miklós: A csongrádi I. választókerületben: Sóllya Gyula, Dr. Vida János, Meczán Gáspár, a II. kerületben: Tekulics Sándor, Kókay Sándor, Bartók István. A dorozsmai I. választókerületben: Szekeres János, Bálint János, Veszélka János, a II. kerületben: Ádám Gergely, Czékus Ferencz, Vass Antal. A szentesi I-ső választókerületben 6 évre Futó Zoltán, Korsós Tóth Sándor, Krisztiáni István, Zolnay Károly, Rácz Zsigmond, 3 évre Nagy György Bálint, Sima László. A szentesi II-ik választókerületben: Csák Imre, Burián Lajos, Berényi Lajos, Zsoldos Ferencz iparos, Horváth Lajos, teési Fekete János. A szentesi III-ik választókerületben: Bene István, Fekete Albert, Juhász Ferenc. Kalpagos Szabó Imre, Kádár Árpád. A szentesi IV-ik választókerületben ifj. Biró Lukács, Buday János, Khirer József, Sipos Lajos, ifj. Várady Lajos.

— **Kunszentmárton plebános.** Dr. Szmeccsányi Lajos egri érsek, Kunszentmárton plebánosává Timon Zsigmond felnemeti esperes-plebánost nevezte ki, kit a patronus 27 szavazattal első helyen jelölt a plebános állásra.

— **Boros ügyek.** A községi borital és huszfogyasztási adók bizottsága tegnap délután tartott ülésében elhatározta, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek az eddigi gyakorlat fenmaradását, t. i., hogy a magánosokkal kiegyezést ajánl, míg a kimérők továbbra is tartoznak az eddigi illetékeket fizetni. A bizottság ezen ülésén Soós Ádám javadalmi ügyvezetőnek 200 K. Zambó Lajos ellenőrnek és Ambrus Ferenc pénztárosnak pedig 100—100 K. tiszteletdíjat szavazott meg, a fogyasztási adóügyek körül kifejtett szorgalmas munkásságukért.

— **Elszámolás.** A Mindszenti Ipartestület vigalmi bizottságának kebelében alakult műkedvelő-csoport által folyó hó 16-án rendezett „Szorakoztató estély”-en felülfizetni szívesek voltak: Dr. Dósa István, Hajnal Jenő, Pánczél Károly, Szilvássy Sándor 4—4 K, Iparos és Kereskedő Ifjak egyesülete 5 K, Dr. Pity Sándor, Weisz Mihály, Farkas és Hauszer 3—3 K, Wimmer Károly, Koncz Lajos, Horváth Antal 2-2 K, Baksay Illés, Baksay Lajos, Luxéder Oszkár, Weisz Ignác, Benkő Sándor, Szimcsák Sándor, Gyovay István, Zánthó János, Gila István 1—1 K, Biró Andor 1-20 K, Veszélovsky Gyula, Schváb József, Bárány József, N. N., Hevesi Gábor, Vogel Jenő, Weisz Miksa, Nyikitucz János 80—80 fill, ifj. Gyovai István 70 f, Szilágyi Ignác 60 f, Gulyás János, Kovács Miksa, N. N. 40—20 f, Gál Józsefné, N. N. 30 f, Istvánffy Péter, Mezei István, Szimcsák István N. N.

20—20 f. összesen 5650 K. Jegyek árából befolyt 25630 K. összes bevétel 31280 K. Kiadás 13518 K. Maradvány: 17762 K. Mindazoknak, akik felülfizetésükkel, megjelenésükkel valamint szereplésükkel az estély erkölcsi és anyagi sikerét biztosították, ezuton fejezi ki nagyon hálás köszönetét a „Mindszenti Ipartestület” s annak vigalmi Bizottsága.

— **Téli tanfolyam.** A mindszei m. kir. áll. elemi iskolák tanító-testülete a f. tanév telén, az irni és olvasni nem tudó felnőttek számára az áll. iskolában tanfolyamot rendez. A tanfolyam célja az analfabétákat annyira megtanítani irni és olvasni, hogy a magyar nyomtatványokat folyékonyan olvasni tudják; egyszerűbb mondatokat pedig előmondás után leírni képesek legyenek. A méter mérték alkalmazását ismerjék s végül, hogy a négy számolási művelet az 1000-es számkörben elsajátítsák. A tanfolyamra jelentkezni lehet dec. hó 1-én és 2-án. Muszil Vilmos igazgatónál.

— **Halál a sineken.** Négy vasuti munkás kedden délelőtt egy hajtányon Mindszent felé tartott, amikor egy kanyaronál észrevették hogy egy személy vonat jön velük szemben. Három munkás leugrott, de Balog Károly a legöregebb közöttök, az utolsó percben meg akarta még menteni a hajtányt és ledobta a sinekről. A hajtány nem került a vonat elé, de ő elcsuszott és a mozdony elgázolta. Meghalt.

— **Erszébet ünnepély Szegváron.** E hó 19-én, boldogult Erzsébet királynék emlékét a szegvári állami iskolák is megünnepelték. Az iskolai vegyes énekkar Hevesi István tanító vezetésével alkalmi énekeket adott elő, néhány tanuló szavalt. Az ünnepélyt Király Janka tanítónő méltatta, végül pedig Orosz János községi főjegyző és isk. gondnoksági elnök szép beszéd kíséretében adta át a község által tett 660 korona összeget kitevő Erzsébet-alaptókének 30 K. egy évi kamatát Berezvai Ilonka legjelesebb V-ik osztályú tanulóknak.

— **Regényes szerelem.** A mesék világából valóra vált egy gyönyörű fejezet. Dajkánk ajkáról hangzott el sokszor az altató mese, amely szölt egy deli királyfőről, aki vándorútjában találkozott a világ legszebb és legszegényebb leányával és maga mellé emelte a trónra. A mese valóra vált. A hős egy fiatal, gazdag, előkelő báró, a hősnő pedig egy bűbajos cigányleány. Aradról pattant ki a szenzáció. Az aradi cigánysoron főuri lagzira készülnek. A boldog vőlegény soborsini Wlasek Géza báró, vezérkari huszárfőhadnagy, a még boldogabb menyasszony pedig Gyurkovits Rózsika, Gyurkovits Mihály cigányzenész 17 éves leánya.

— **A hajógyári szerencsétlenség mindszei áldozatai.** Olvasóink bizonyára értesültek már a fővárosi lapokból azon rémes katasztrófáról mely a fiumei Danubius hajógyárban szerdán délután történt. Bennünket annál közelebről érint az eset, mert a katasztrófának áldozatai közül négy

mindszei. A fiumei határrendőrség még aznap táviratban értesítette a községi előjáróságot a borzalmas szerencsétlenségről és tudatta az áldozatok neveit is, akik közül Balázs György 30 éves, nős mindszei munkás az állványok összeomlásakor azonnal meghalt, míg Megyeri István 21 éves és Fülöp Ferenc 33 éves ácsiparosok életveszélyes, Nagy Sándor pedig könnyebb sérülést szenvedtek. Fülöp Ferencnek a hasát szakította föl a lezuhanó állvány és életbenmaradásához nem sok remény van. A községi előjáróság kiméletesen értesítette a munka áldozatainak hozzátartozóit a borzalmas katasztrófáról. Szegény Balászné elájult a retentő fájdalomtól, amikor urának haláláról értesült. Éppen 7 éves kisleányát ápolgatta, aki nagybetegen fekszik odahaza. Tegnap azért mégis elutazott Fiuméba — temetésre. Ki tudja: mikor hazaérkezik, nem-e itthon is temetésre szól a harang. Adja Isten, hogy ne így legyen.

— **A Hangya ujtása.** A Magyar gazdaszövetséghez és a Hangyához tartozó szövetkezeteket, amelyeknek egy része jó anyagi körülmények között van, a szövetkezetek hivatalos lapja arra szólítja föl, hogy az idén az ország minden részében állítsanak föl karácsonyfákat. Minden faluban, ahol szövetkezet van, legyen ilyen karácsonyfa s mindegyik alá helyezzenek meleg ruhát, csizmát, süveget stb., hogy azután ezeket a ruházati tárgyakat a falu szegény lakosai, de különösen gyermekei között kiosszák. A szövetkezet igazgatósága erre az ünnepélyre hívja meg a közönséget és pedig egy a szegényeket, mint a jobbmódukat. Ha pediglen a népség a karácsonyfa körül összesereglik, annak nagy hatása lesz, mert amíg a szegények, a megajándékozottak arra gondolnak, hogy a szövetkezet jótékonyaságát is gyakorol, addig a tehetősebb polgárok arról győződnek meg, hogy a szövetkezet nem egyszerű üzlet, hanem a szeretet kutforrása is. A fölhívásban az is benne foglaltatik, hogy ha a szövetkezet a karácsonyfákkal ilyen reklámot csinálnak maguknak, illetve a szövetkezetnek, a módosabbak a meghatottság hatása alatt új üzletrészek jegyzésével adnak kifejezést elismerésüknek, mindinkább megerősítve azt a mozgalmat, amely a szövetkezetek felállítására irányul.

— **Öngyilkos aggyastán.** Pap István 75 éves Horváth Gyula-utcai lakos e hó 27-én délután 1 órakor, míg hozzátartozói távol voltak, a szoba mestergerendájára felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, meghalt. A boldogtalan öreg ember régóta betegeskedett s azért is szánta rá magát az öngyilkosságra, mert betegsége gyógyíthatatlan volt.

— **A kérődző család.** Egy orvosi szaklap érdekes orvosi fölfedezést közöl. Münchenben nemrégiben egy hatvanhárom éves öreg ember mutogatta magát, aki megivott néhány liter vizet, azután lenyelt vagy 20 darab élő halat. Később azután élve kerültek ki a gyomrából a halak. Az orvosok érdeklődni kezdtek a különös ember

iránt és tudományos vizsgálódás után megállapították, hogy a különös mutatóvány alapja a kérődzés. A kérődző ember családjában örökletes ez a tulajdonság. Az orvosok megállapítása szerint ez az eset az emberi gyomor csodájának mondható és a szemfényvesztők s bűvészek több fogásának magyarázatául szolgál.

— **Szinielőadás Szegváron.** A szegvári önkéntes tűzoltóegylet folyó évi december hó 7-én és 8-án a Polgári kör helyiségében, a szinpad-alap javára szinielőadást rendez Szinre kerül: A Bor Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Gárdonyi Géza. Belépő díjak: I. hely 1 K, II. hely 70 f, állóhely: 40 f. Kezdeté este fél 8 órakor.

— **Az elkésett végrendelet.** Szegeden most halt meg Horváth Boldzsár földművelő, ki egész életében különcködő volt. Teljesen egyedül, család nélkül élt, házából sokszor napokig ki sem mozdult, szomszédaival nem érintkezett. Halála után lakásában végrendeletet találtak, melynek egyik érdekes része így hangzik:

— Ha meghaltam, késsel szurják át a szívemet, mert nem akarok föltámadni. Holttestemet égessék el és poraimat, melyeket Istennek ajánlok, szórják széjjel az udvaromon. Van két pár lovam, öt tehenem és három ökröm. Ezeket adják el és az árából állítsanak a temetőben egy drága keresztet, mintha én feküdnék ott. A megmaradt pénzzel tegyenek, amit akarnak.

A végrendeletet csak a temetés után találták meg s így nem teljesíthették kérését.

— **Különös felfogás.** Több ízben lehetett már arról olvasni, hogy egyik-másik szociális érzelmű munkást elhalálzásakor egyházi szertartás nélkül temették el, akinek koporsója fölött valamelyik elvtárs tartotta meg az egyházi végtisztességet helyettesítő szónoklatot. A fővárosi lapok most arról adnak hírt, hogy a szociálisták jövőben rendszeresíteni akarják az egyházi szertartás nélkül való temetéseket, mert ezt nem tartják elveikkel összeegyeztethetőnek. E végből a szociáldemokrata párt nyilatkozatot írat alá tagjaival, hogy elhalálzásuk esetén — saját kívánásukra — az egyházi ceremónia mellőztessék a temetés alkalmával. A legérdekesebb azonban ebben a dologban az, hogy a nemrégiben elhunyt egyik hírneves szociálista pártvezért, a zsidó vallású Groszmann Miksát — mint ezt annak idején a szociálisták lapjában olvasni lehetett, — a hirdettett elv ellenére egyházi szertartással temették el. Amiből az látszik, hogy a szociálisták csupán a párt közkatonái, a munkásoknál tartják az egyházi szertartást az elveikkel összeütközőnek, míg a vezéreknél ez az ősrégi szokás már megegyezik az elveikkel. Biz ez furcsa felfogás.

— **A műtrágyák használatának terjesztése.** A műtrágyák termésfokozó hatásának tulajdonában van már mindenki. Az utóbbi évek nagy termésművelői jóformán mindenkit meggyőztek már arról, hogy a modern gazdálkodásnak

elengedhetetlen kelléke a műtrágyák kiterjedt alkalmazása. Mégis vannak uradalmak, középirtokosok, amelyek többnyire forgótöke hiánya miatt — nem alkalmaznak műtrágyát. Ezen a bajon kíván segíteni az alakulóban lévő Többtermelő részvénytársaság olyan módon, hogy ingyen műtrágyát fog kiosztani, melynek ára csak többtermelés esetén fizetendő meg, a mutatózó nyereségen pedig osztozik a részvénytársaság, a föld tulajdonosával. Fontos közgazdasági feladatot fog tehát teljesíteni a részvénytársaság, melynek alakulása és működése elé különösen a gazdakörök néznek nagy érdeklődéssel. A Többtermelő Részvénytársaság ideiglenes irodája (Budapest, V. Mérleg-u. 11.) megkeresésre szívesen küld részvényaláírási ívet.

— **A cséplőgéptulajdonosok nagygyűlése.** A Magyarországi Cséplőgéptulajdonosok Országos Szövetsége december 1-én és 2-án, Budapesten, a régi országház nagytermében országos nagygyűlést tart, amelyen a szövetség kettészázötven helyi szervezetének küldöttjei lesznek jelen és amelyre ezúton is meghívják az összes magyarországi cséplőgéptulajdonosokat.

— **Harc a milliókért.** Ez a címe annak a gyönyörű társadalmi drámának, mely ma este az Apollómoziban a vásznon lejátsszódik. Azontul még három kitűnő humoros és egy természeti kép is vetítésre kerül. A mai előadás megtekintését különösen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

**MODERN BÉLYEGZŐT**

ruggyantából vagy rézből hivatali, kereskedelmi v. magánhasználatra, kiváló anyagból, legtartósabb és legszebb kivitelben olcsó áron és bérmentve szállít

**HORVÁTH A.**  
gummibélyegzőgyára  
Mindszent

**Apróságok.**

Miért nem fordul orvoshoz, ha éjjeleken át nem tud aludni.

— Hogy még egy számlával több legyen? Hisz éppen a kifizetetlen számlák miatt nem tudok aludni...

*Elemi iskolai tanító* (az állatkertben egy zebrára mutatva): No gyerekek, ki tudja megmondani, milyen állat ez? — *Moriczka*: Egy ló fürdőkosztumban,

— Gratulálok magának, Weisz ur! Milyen szerencséje van a két fiával! Az egyik bankár, a másik tüzértiszt. — Hagyja csak, kérem! Ugy látom, éppen fordítva kellett volna csinálni. Mert a tüzértiszt fiam váltókkal manipulál, a bankár fiam meg lovagol.

— Miért vagy úgy kikelve a képeidből, barátom? — Képzeld, képzeld! Tudod, hogy mennyire szeretem Fidi Micit. Egy vagyont költöttem el eddig csak virágokra és most mégis kosarat kaptam tőle egy huszárhadnagy miatt. Most mindenre képes volnék dühömben! — Igazán? Adj kérlek husz koronát kölcsön egy-két napra!

*Kritikus*: Kedves barátom, ön ne-

kem, igen nagy fáradságot okozott. — *Komponista*: Én? Hogyan? — *Kritikus*: Ugy, hogy órákon át kellett kutatnom azokat a régi zeneszerzőket, akiket ön utólag fölfedezett.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

**OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.**

Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent.  
Telefonszám: 9.

**Eladó vendéglő és ház**

Mindszent, a főútcán levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökön eladom, esetleg haszonbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem, 1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kerthelyiség, szaléti, fedett kuglizó, 2 tekeasztal (egyik új); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jégverem (jéggel), istálló, göré, 2 nagy pince, stb., stb.

**Saját acetylén világítás! Vízvezeték a házban!**

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozókknak szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

**Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent.**

Az újtelepen levő teljesen újonnan épült házamat is eladom, vagy haszonbérbe kiadom!

**AZ EST**

a legjobb magyar napilap.

**Hirei frissek és igazak!**

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számol ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről hűen beszámol.

**A bel- és külföld napi eseményeit**

a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

**AZ EST**

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és szétküldetik az egész országba.

Ára 6 fillér.

**2 db. Mindszenti Hitel-**  
**szövetkezeti rész-**  
**vény, melynek értéke teljesen**  
**be van fizetve, idei osztalékkal**  
**együtt 100 koronáért eladó!**  
Cím e lap kiadóhivatalában.

**Vizit-**

fénykép 3 darab 3 korona Horváthné fényképészeti műtermében Mindszent

**Benzinmotor**

két lóerős, kisipari célra igen alkalmas, teljesen kifogástalan állapotban van, szavatosság mellett **500 koronáért eladó.**

Cím lapunk kiadójánál megtudható

**Suczta József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged**

Alapított: 1902-ben. **Főüzlet: Laudon-utca 9.** Telefonszám: 994. Fióközletek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10. (Telefon 1281.) Vidéki fiókok: **Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.**

Vegyirtisztító- és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően an berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezésemre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy **a legkényesebb izlést igénylő és szakmámba vágó munkát mindenkinek teljes megelégedésére módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani** M. kir. szabadalmazott tisztítószeremmel **felülmulhatatlan kivitelben vegyileg tisztítok:** uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat, himzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövetfüggönyöket stb., stb. **Külön kalaptisztító-osztály,** hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztításával és festésével foglalkoznak. — **Minta-festészet és plissirozás** varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan kijavíttatnak szabó-osztályomban. — **Gyász esetben** szövet- és selyemruhák, valamint férfi-öltönyök **szorin kívül** festetnek egész feketére. — **Különlegesség:** struccotlak vegyileg tisztítása, festése és gondóritése.

Vidéki rendelések főüzletemben a legnagyobb figyelemmel intéztek el. Részletes felvilágosítással készséggel szolgálok.

Szíves megrendeléseket kér

**Suczta József, vegyirtisztító és kelmefestő.**

**Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!**

**Intelligens kiszolgáló leány**

papirkereskedésembe jó fizetés mellett felvétetik. — Aki az irodai munkákban is jártas, előnyben részesül. — Horváth Antal, Mindszent

1375/1913. sz.

**Hirdetmény.**

Szegvár községnek a szentes—hmvásárhelyi törvényh. műút mellett fekvő, kitűnő minőségű, rendesen trágyázott s kataszterileg háromnegyed részben II., egynegyed részben IV. osztályu 102<sup>468</sup>/<sub>1600</sub> hold **szántóföldje, kisebb-nagyobb részletekben, esetleg egy tagban, ajánlattevés útján, eladó.**

A venni szándékozók felkéretnek, hogy ajánlataikat, katasztr. holdban számított terület megjelölésével sziveskedjenek megtenni s az alulírott községi elüljárósághoz **ez évi december hó 31-ig** megküldeni.

Szegvár, 1913. november 23.

**Községi elüljáróság.**

<b>Sziléziai dió-koksz</b> a mindszenti vasútállomásánál kimérve és átadva métermázsánként <b>4 korona 80 fillér</b>	<b>Felaprózott tüzifa</b> kiváló jó minőségben, házhoz szállítva métermázsánként <b>2 korona 80 fillér</b>	<b>Nagy darabos porosz cséplőszén</b> métermázsánként <b>4 korona</b>
--	--	---

**Kardos vásártéri gőzmalma és fakeskedése, Mindszent.**

**Apró Ha igazán jó**

hirdetéseket lapunk kiadóhivatala **1 koronáért**

közöl. Ilyen hirdetés legfeljebb 30 szó lehet Azontul minden szó 6 fillérbe kerül

**Eljegyzési**

vagy esküvői értesítések közzétételi díja

**két korona.**

teát, rumot, konyakot, likőröket stb vásárolni szándékozik: bizalommal látogassa meg ::::

**Steindl János**

a község házával szemben levő kereskedését

**A kiszolgálás pontos és olcsó**

**Minden kedden friss virsli!**